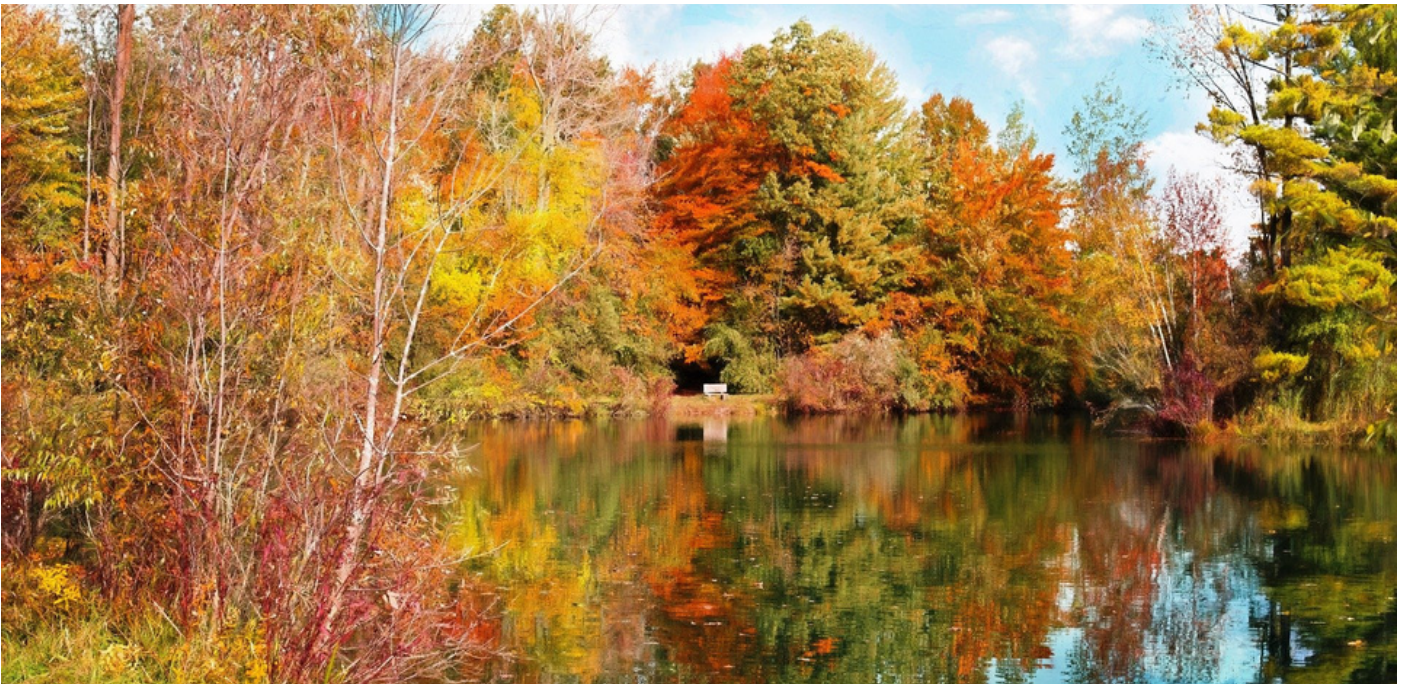

EPKK INFOLEHT

Põllumajanduse ja toidu-uudised Euroopast

SÜGISEL OTSUSTATAKSE ÜPP TULEVIK JA ELI PIKAAJALINE EELARVE

**Põllumehed ootavad Europarlamendilt seisukohta
rahastamise ja ÜPP reformi sisu osas**

Euroopa põllumehed ootavad Europarlamendilt pikisilmi EL pikaajalise eelarve kinnitamist, et saada selgust ÜPP edasise rahastamise osas ja oleks tagatud sujuv üleminek järgmisele programmiperioodile. Oodatakse Parlamendi otsust ÜPP reformi sisu kohta. Kas eurosaadikud toetavad toetustele ülempiiri kehtestamist, kas 30% ÜPP eelarvest suunatakse keskkonnameetmetele, kuidas defineeritakse tegev põllumees, kas taimseid tooteid võib edaspidi lihatoodete nimetustega nimetada jpm? Kuigi Europarlament üksi seadusi ei kehtesta, võib nende seisukoht komisjoni ettepanekuid parendada. Saksamaa eesistumisel ollakse välja töötamas ÜPP reformipaketi määruseid ja otsib võimalusi loomade heaolu EL märgise loomiseks ning arutab ELi strateegiate üle. Samal ajal on käimas EL-Ühendkuningriigi kaubanduslääbirääkimised, kus praeguseks on kokku lepitud, et kokkulepe tuleb. Saksamaad räsib sigade Aafrika katk; püütakse leida võimalusi EL sealiha ekspordi säilitamiseks.

SELLES NUMBRIS:

Europarlament ja ÜPP - 2
Copa asepresident - 2
Mahe-tegevuskava - 3
Loomade heaolu - 4
Turuülevaade - 5
Kaubandus - 7
Päritolumärgistus - 8
Lihatoodete nimed - 9
Puurikanad - 10
Hollandi naaritsad - 11

PÕLLUMEHED OOTAVAD EUROPARLAMENDILT ELI EELARVE KINNITAMIST KINDLASTI OKTOOBRI

Oktoobri teise poolde planeeritud Europarlamendi plenaaristungilt oodatakse seisukohavõttu Komisjoni välja pakutud ELi pikaajalise eelarvekava suhtes, mis paneb paika ka ÜPP edasise rahastamise. Kuigi Europarlament ei saa ELi eelarvet muuta, on siiski võimalik teha ettepanekuid selle parendamiseks, rahastuse mõningast ümber suunamist eelarveridade lõikes jne. Eurosaadikute hulgas on enim erimeelsusi põhjustanud teadus- ja uuendus-tegevuse raamistiku „Euroopa Horisont“ ja õigusriigi tagamiseks vajaliku rahastuse tagamine. Euroopa põllumehed toetavad pikaajalise eelarve kiiret vastuvõtmist, et komisjoni, parlamendi ja EL nõukogu vahelised triloogid saaksid alata juba novembris. Eriti oluline on see ÜPP rahastamise jaoks, et liikuda sujuvalt järgmisse prorammiperioodi. ÜPP üleminekumäärus tuleks kinnitada hiljemalt oktoobri lõpuks.

ÜHISE PÕLLUMAJANDUSPOLIITIKA REFORMIS PALJU OLULIST

ÜPP reformi puhul kütavad kirgi paljud olulised teemad, näiteks tegevpõllumehe definitsioon, ülemiste piirmäärade kehtestamine otsetoetustele, 30% toetuse määramisest keskkonnameetmetele, vabatahtlikud seotud toetused jpm. Reformipaketi üle hääletab Europarlamendi täiskogu oktoobri teises pooles. Ka ÜPP reformi puhul selgub lõplik tõde triloogides, pelgalt Europarlamendi otsus seadusandlust ei kehtesta.

PARLAMENT TAHAB VÄHENDADA KASVUHOONEGAASIDE HEITKOGUSEID 2030. AASTAKS 60% VÕRRA

Parlament esitas kolmapäeval oma seisukohad Euroopa kliimaseaduse kohta, mille ettepaneku oli Euroopa Komisjon esitanud käesoleva aasta märtsis. Kliimaseadus on mõeldud ELi Roheleppes täitmiseks ning selle eesmärk on muuta ELi kliimaneutraalsus juriidiliselt siduvaks kohustuseks ning tagada üksikisikutele ja ettevõtjatele õiguskindlus ja ettearvatavus. Parlament nõuab, et nii EL kui ka iga liikmesriik eraldi saavutaksid aastaks 2050 kliimaneutraalsuse ning toodaksid seejärel vaid nn negatiivseid heitkoguseid (atmosfääri paiskamata jääv süsinik). Samuti nõuavad parlamendiliikmed selle saavutamiseks piisavat rahastust. Euroopa Komisjon peab hiljemalt 31. mail 2023 esitama konkreetse kava CO₂-neutraalsuse saavutamiseks 2050. a. Kava peab tagama, et temperatuuri tõus ei ületaks Pariisi kliimakokkuleppes sätestatud 1,5 kraadi. Lisaks soovib parlament sõltumatu teadusnõukogu moodustamist, mis hakkaks jälgima ja hindama kliimapoliitika rakendamist.

EL PEAB TOETAMA SÄÄSTVAT METSAMAJANDUST, MIS PARANDAKS VASTUPANUVÕIMET KATASTROOFIDELE

Tuleva aasta alguses peaks Euroopa Komisjon esitlema ELi metsastrateegia ettepanekut. Vastu võetud resolutsioonis rõhutavad parlamendiliikmed, et uus kava peab lisaks roheleppes eesmärkide saavutamisele toetama jätkusuutlikku metsamajandust, aitama kaasa katastroofide ennetamisele ning tõstma valmisolekut reageerida eriolukordades, näiteks tulekahjude või üleujutuste korral. Säästev metsamajandus aitab parandada ökosüsteemide tervist ja vastupidavust ning tagab nende kohanemise muutuvate ilmastikutingimustega. Ühtlasi leiavad parlamendiliikmed, et metsaomanikud, kes järgivad jätkusuutliku metsanduse põhimõtteid, peaksid saama suuremat rahalist toetust, sealhulgas uut eriabi, mis on mõeldud Natura 2000 aladele, ning hüvitist kaitsemeetmetest tingitud majanduskahju eest. Lisaks soovib resolutsioon puidu laialdasemat kasutamist säästva ehitusmaterjalina, kutsub üles tõhustama võitlust ebaseadusliku metsaraie vastu ning nõuab säästva metsanduse edendamist kogu maailmas. Copa-Cogeca leiab, et ELi metsastrateegia peab olema kooskõlas muude asjakohaste poliitikatega, mida rakendatakse erinevatel tasanditel, et kohalikud osalejad saaksid sellest täiel määral kasu saada. Komisjon peaks seda aruannet täielikult arvesse võtma ja avaldama metsandusstrateegia viivitamata 2021. aasta alguses.

ESIMENE EESTLANE COPA JUHATUSES

Põllumajanduskoja juht Roomet Sõrmus valiti COPA asepresidendiks

Euroopa põllumeeste katusorganisatsioon COPA valis 18. septembril järgmiseks kaheks aastaks uue presidendi ja kuus asepresidenti. COPA presidendiks valiti Prantsusmaa põllumajandustootjate liidu FNSEA esinaine Christiane Lambert. Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja juhatuse esimees Roomet Sõrmus valiti üheks COPA kuuest asepresidendist.

Aktiivne osalemine Euroopa põllumeeste ja ühistute esindusorganisatsioonide töös annab hea võimaluse Eesti põllumajanduse huvide kaitsmiseks Euroopa Liidu tasandil ja koostööks teiste liikmesriikide põllumeestega. Oleme koostöös Euroopa kolleegidega saavutanud Eesti põllumajandusele üsna hea tulemuse nii eelmistel kui ka praegustel ELi ühise põllumajanduspoliitika eelarveläbirääkimistel. COPA on andnud meile hea platvormi oma vajaduste selgitamiseks ELi otsustajatele, aga ka üldiselt toetanud Balti riikide püüdusi põllumajandustoetuste võrdsustamisel. Tulevikku vaadates on suur väljakutse Euroopa roheleppes eesmärkide saavutamine nii, et põllumajandusettevõtteid suudaksid säilitada majandusliku jätkusuutlikkuse.

COPA uus president on Christiane Lambert (Prantsusmaa) ja asepresendid Tim Cullinan (Iirimaa), Palle Borgström (Rootsi), Massimiliano Giansanti (Itaalia), Pedro Gallardo (Hispaania), Mladen Jakopovic (Horvaatia) ja Roomet Sõrmus (Eesti). Lisaks valis juhatus Roomet Sõrmuse ka COPA varahoidjaks. Loe Copa-Cogecast lähemalt [SIIT](#)

KOMISJON KOOSTAB MAHEPÕLLUNDUSE TEGEVUSKAVA

27. novembrini saab vastata avaliku arvamuse küsitlusele

2020. aasta mais avaldatud strateegiate „Talust toidulauale“ ja elurikkuse strateegiate kaudu on Euroopa komisjon võtnud endale järgmised kohustused:

- 1.) aastaks 2030 on 25% ELi põllumajandusmaast mahepõllunduse all;
- 2.) mahevesiviljeluse märkimisväärne kasv.

Võetud kohustuste eesmärk on nii toidusüsteemi jätkusuutlikkuse parandamine kui ka elurikkuse vähenemise tagasi pööramine.

Eesmärgi saavutamiseks koostab komisjon tegevuskava:

- 1.) toetada mahepõllumajandussektorit;
- 2.) aidata liikmesriikidel stimuleerida nii mahepõllumajanduslike toodete pakkumist kui ka nõudlust;
- 3.) tagada tarbijate usaldus.

Selle tegevuskava koostamisest teavitamiseks ja kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega otsustas komisjon käivitada avaliku arutelu, et koguda sidusrühmade arvamusi mahepõllumajandusliku tootmise ja tarbimise arendamise väljakutsetest ja võimalustest ELis. Avaliku arvamuse küsitluse eesmärgid on anda kõigile kodanikele ja organisatsioonidele võimalus saada teavet poliitika väljatöötamise kohta, koguda avalikkuse arvamust arendatavate meetmete ja nende võimalike mõjude kohta ning teha kindlaks mahepõllumajandusliku tootmise sektori võimalused ja väljakutsed ELis.

Küsimustik on jagatud 5 teemavaldkonnaks:

- Mahesektori olukord ja peamised kitsaskohad tootmises ja kogu tarneahelas;
- Meetmed stimuleerimaks mahetoodangu tarbimist ja suurendamiseks tarbijate usaldust;
- Meetmed stimuleerimaks üleminekut mahetootmisele/mahetootmisega jätkamist;
- Kliima ja keskkonnanäesmärkide täitmine;
- ELi roll kogu protsessis.

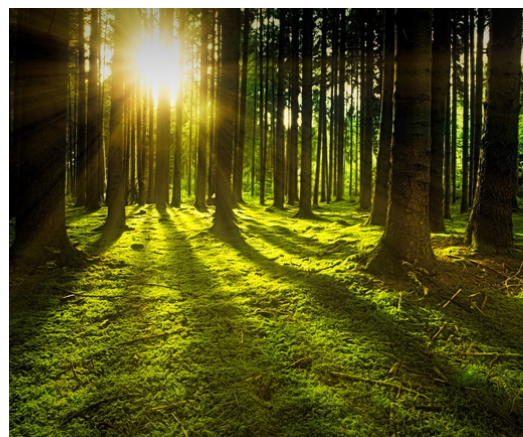
Avalik konsultatsioon on avatud kõigile huvilistele ja kestab kuni 27. novembrini. Küsimustele saab vastata [SIIN](#).

UUS KOOSTÖÖ-PLATVORM METSADE HÄVITAMISE VASTU

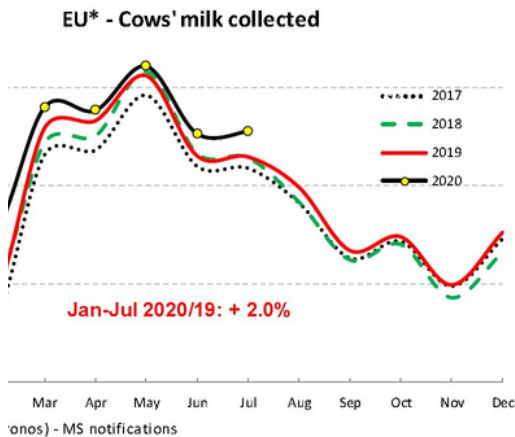
Euroopa Komisjon käivitas uue foorumi infovahetuseks ja poliitika kujundamiseks

Euroopa Komisjon käivitas 2. oktoobril ülemaailmse koostööplatvormi metsade raadamise vastu võitlemiseks. See kohustus on kinnitatud ELi Roheleppes, EL-i Elurikkuse strateegias aastani 2030, „Talust toidulauale“ strateegias ja Komisjoni 2019. aasta teatise metsade hävitamise ja metsade seisundi halvenemise vastase ELi tegevuse tõhustamise kohta. Uus platvorm ühendab suure hulga sidusrühmi ja eksperte: metsa tarbijad ja tootvad riigid, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja tööstuse ühendused. Platvormi eesmärk on pakkuda foorumit sidusrühmade vahelise suhtluse edendamiseks, et luua liite, toetada ja jagada kohustusi metsade hävitamise märkimisväärses vähendamiseks. Lisaks infovahetusele peab see platvorm toima ka poliitikakujundamise vahendina, teavitades komisjoni seadusettepaneku väljatöötamiseks, et minimeerida riski, et metsade hävitamise teel valmistatud tooteid müüakse Euroopa turul. Seadusettepanekutega on plaanis välja tulla 2021. aasta kevadel. Loe lähemalt [SIIT](#).

Komisjon avas septembris avaliku arvamuse küsitluse, mille käigus uuritakse mitmesuguste meetmete sobivust ELi tarbimisega seotud metsade raadamise ja metsade seisundi halvenemise vastu. Konsultatsioon on avatud 10. detsembrini ja küsimustele saab vastata [SIIN](#).

EU milk production

Allikas: Euroopa Komisjon

Jul 20 compared to Jul 19					
Rank	MS	evolution in %		evolution in 1000 Tons	
		MS	%	MS	Tons
1	CY		+26.6%	FR	+54
2	LU		+8.4%	IT	+84
3	CZ		+5.1%	IE	+43
4	SE		+5.0%	PL	+23
5	BE		+4.8%	DE	+21
6	SI		+4.5%	BE	+17
7	IT		+4.5%	NL	+13
8	SE		+4.4%	CZ	+13
9	IE		+4.4%	SE	+10
10	BG		+4.3%	FI	+6
11	FI		+3.2%	CY	+5
12	HU		+3.1%	DK	+5
13	RO		+2.9%	HU	+4
14	FR		+2.7%	EE	+3
15	SK		+2.4%	RO	+3
16	PL		+2.2%	PT	+3
17	PT		+1.8%	LU	+3
18	MT		+1.8%	BG	+3
19	HR		+1.6%	SI	+2
20	NL		+1.1%	SK	+2
21	DK		+1.0%	HR	+1
22	DE		+0.8%	LV	+0
23	LV		+0.6%	LT	+0
24	LT		+0.2%	MT	+0
25	EL		-0.2%	EL	-0
26	AT		-0.6%	AT	-1
27	ES		-3.1%	ES	-19
EU*			+2.1%	EU*	+258
UK			-0.4%	UK	-5
EU+UK			+1.9%	EU+UK	+252

TOODANGU KASV ON ÜLEILMNE

ELis, aga ka kogu maailmas ületas piima pakku mine ootusi. 2020. a. esimese 7 kuuga oli kasv peamistes eksportivates riikides ja piirkondades (EL-27, Suurbritannia, USA, Uus-Meremaa, Austraalia, Argentiina, Uruguai) 2,1%, kusjuures negatiivsed näitajad olid ainult Uus-Meremaal (-0,1%) ja ÜK-s (-0,7%). Hea uue hooaja algus Austraalias peegeldab soodsaid ilmastikutingimusi. Tugev piimakogumine USA-s (+1,8%) ja suur kasv Argentiinas (+7,6% juulis) parandas kasumlikkust II kvartalis (kasvavad kulud ja madalamad hinnad teisel poolaastal võivad kasvu kiirust vähendada).

Eli lühiajaline väljavaade: piimakogumise kasv võib jääda tugevaks, suurenedes 2020. aastal 1,4% suureneva väljalüpsi ja loomade arvu aeglasema vähendamise tõttu. Joogipiima tootangu senine langustrend peatus Covid-19 ajal suurenenud kodumaise ja ekspordinõudluse tõttu. Covid-19 teise laine korral võib enim kahjustada saada juustu kodutarbimine.

ELI EKSPORT HEAL TASEMEL

Ülemaailmne kaubandus ja Eli eksport on olnud märkimisväärselt heal tasemel. Impordi suurenemine võib kajastada tarbimise kasvu või varumisstrateegiate muutust ja toiduga kindlustatuse muret. Eli juustu eksport Jaapanisse on suurenenud 12% jaanuaris-juulis 2020 (vaba-kaubanduslepingu alusel), mistõttu Jaapan on saanud teiseks sihtkohaks USA esemel. Eli piimatoodete eksport on praegu keerulisem tulevalt USA dollari kallinemisest euro suhtes.

TARBIMINE ON DÜNAAMILINE

Eli tarbimine näitab dünaamilisi suundumusi töödeldud piimatoodete osas (juustu, või ja koore tarbimine kasvas ajavahemikul 2009–2019). Samuti kasvab piimapulbri kasutamine: vadak (toiduks), täispiimapulber (kondiitritooted) ja lõssipulber. Suureneb toodete eristamine turul: mahepiim, kestlik tootmine, karjamaal karjatamine, heinaga söödetud loomad, GMO-vaba jne.

PIIMATURG ON PANDEEMIALE HÄSTI VASTU PIDANUD

HoReCa ja koolide sulgemine Covid-19 tõttu põhjustas suurenenud nõudluse koduse toiduvalmistamise järele ja suundumise värsketelt toodetelt pika säilivusajaga toodetele. Mõnes liikmesriigis on hinnast saamas võtmeküsimus tarbijate ostuotsuse tegemisel. Mahepiimatoodete müügi kasv on jätkunud, kuid väiksemal määral.

Loe lähemalt [SIIT](#).

ELI PIIMATURG ON PANDEEMIALE VASTU PIDANUD

Väljavaade on siiski väga ebakindel

25. septembril toimunud Euroopa Komisjoni piimanduse turuülevaate töögrupi koosoleku meeleolu oli positiivsem kui juunis toimunud kohtumisel, mil koroonaviiruse mõju hindamiseks oli saadaval veel väga vähe andmeid. Piimasektori esindajad nõustusid, et turg on seni olnud vastupidav, mida toetavad tugev eksport ja jaemüük, HoReCa nõudluse osaline taastumine suvel ja valitsuste abipaketid. Väljavaade on siiski väga ebakindel, kuna majanduskriis mõjutab paratamatult tarbijate ostujõudu ja HoReCa piirangud jäävad kehtima.

PIIMA KOGUMINE SUURENES, HIND LANGES

EL-27 piima kogumine suurenes 2020. aasta juulis 2019. aasta sama ajaga võrreldes 2,1% (+258 000 t), mille tulemusena on 2020. a. kumulatiivne kasv +2% (+1,73 miljonit t). Prantsusmaa, Itaalia ja Iirimaa teatasid suurimast tootangu kasvust. Ainult Kreekas, Austrias ja Hispaanias oli tootang madalam kui 2019. aasta juulis (-3,1%, -19 000 t). Piima kogumise suurenemine esimese 7 kuu jooksul tähendab kõigi piimatoodete tootmise kasvu: täispiimapulber +4,7%, joogipiim +3,7%, juust +2,0%, lõssipulber +1,9% ja või +1,6%.

Eli keskmine piima hind oli juulis 32,84 senti / kg, mis on 2,9% madalam kui juulis 2019, kuid 4,7% kõrgem viimase 5 aasta keskmisest.

Liikmesriikide prognoosid augusti keskmise hinna kohta näitavad üsna stabiilset 32,91 senti / kg.

Pärast langust aasta alguse 368 € / 100kg kuni 281 € / 100kg 10. mail, on või hind täielikult taastunud, jõudes 350 € / 100kg (+25%), mis on vaid 4% madalam kui aasta tagasi. Juuni algusest alates on Eli lõssipulbri hinnad olnud vahemikus 207 kuni 217 € / 100kg. Praegu on see 214 € / 100kg, mis on 2% madalam eelmise aasta tasemest. EL juustu hinnad kõiguvad veidi üle eelmise aasta taseme.

Augustis eemaldati eraladudest 5975 t juustu, 1985 t võid ja 426 t lõssipulbrit. Allesjäänud Eli ja Ühendkuningriigi varud augusti lõpus olid 18 120 t lõssipulbrit, 33 794 t juustu ja 63 691 t võid.

EUROOPA NISU- JA RAPSITOODANG VÄHENEV

Mõju avaldasid ilmastikutingimused ning kahjurid ja taimehaigused

Copa - Cogeca septembris avaldatud turuülevaade kinnitab, et aastaringsed kliimamuutused on viinud talviljade külvipinna vähenemiseni. EL-28 nisu- toodang on langenud 13,6% ja rapsi saagikus on endiselt väga madal - 17 milj. tonni. Seejuures on suur erinevus tootjate ja piirkondade vahel. Veelgi murettekitavam on asjaolu, et praeguste turuhindade korral ei suuda tootjad katta tootmiskulusid ja põllumajandusettevõtetal on üha enam raskusi kõikuvate rahavoogudega.

Copa ja Cogeca septembrikuine prognoos näitab, et EL-28 pehme nisu tootmine väheneb, keskmine langus on 2019. aasta saagiga võrreldes 20 miljonit tonni (-13,6%). See langus on peamiselt tingitud halbadest ilmastikutingimustest ning putukate, kahjurite ja haiguste esinemise sagenemisest, mille vastu on üha raskem võidelda. „Nende probleemide lahendamiseks on vajalik pakkuda tõhusaid riskijuhtimisvahendeid ja tagada, et vähemalt 60% esimese samba toetustest eraldatakse ühise põllumajanduspoliitika põhi- toetusteks. Kui põllumajandustootjatele ei pakuta teraviljaseemne ja kvaliteetsete sisendite ostmiseks vajalikke vahendeid, on mõju ELi teraviljabilansile veelgi tugevam, mis suurendab survet olemasolevale varule,“ hoiatas Copa-Cogeca teravilja töörühma esimees Jean-François Isambert.

EL-28 TERAVILJADE KASVUPIND, TOODANG 2019 JA TOODANGU PROGNOOS 2020 (SEPTEMBRIS 2020)

Kasvupind (1000 ha)		Teravili EL-28			
Saagikus (t/ha)					
Toodang (1000 t)		Saak 2019	Saak 2020	Muutus %	Muutus tuh.
Pehme nisu	kasvupind	23 761,4	22 148,8	-6,8%	-1 612,6
	saagikus	6,2	5,8	-7,3%	-0,5
	toodang	147 774,1	127 711,4	-13,6%	-20 062,7
Oder	kasvupind	12 282,9	12 476,8	1,6%	193,9
	saagikus	5,2	5,0	-3,9%	-0,2
	toodang	63 349,9	61 829,9	-2,4%	-1 520,0
Mais	kasvupind	8 607,1	8 721,2	1,3%	114,1
	saagikus	7,9	7,4	-6,2%	-0,5
	toodang	67 722,7	64 355,2	-5,0%	-3 367,5
Rukis	kasvupind	2 190,7	2 240,4	2,3%	49,7
	saagikus	3,8	4,2	9,6%	0,4
	toodang	8 341,6	9 352,6	12,1%	1 011,0
Kaer	kasvupind	2 538,8	2 773,8	9,3%	235,0
	saagikus	3,1	3,3	6,3%	0,2
	toodang	7 930,8	9 210,2	16,1%	1 279,5
Tritikale	kasvupind	2 718,9	2 743,4	0,9%	24,4
	saagikus	4,0	4,2	4,3%	0,2
	toodang	10 964,7	11 543,1	5,3%	578,4

Allikas: Copa-Cogeca

Euroopa põllumajandusorganisatsioonid kinnitavad, et pehme nisu saagi kvaliteet vastab enamikus piirkondades ootustele, kuid väetiste kasutamise piirangud ja nende hinnatõus (sh dumpinguvastased meetmed) annavad põhjust muretsemiseks.

RAPSITOODANG ON VÄGA MADAL

Õliseemnete ja valgukultuuride kogutoodang jääb EL-28 alla 30 miljoni tonni. Rapsitoodang on väga madal, 17 miljonit tonni, vaatamata väikesele tõusule võrreldes eelmise aastaga. Samal ajal on kõrge oleiinhappega päevalilide hinnad langenud 30% võrreldes 2019. a., mis on tingitud loiuist maailmaturust ja Covid-19 pandeemia tagajärjel vähenenud nõudlusest toiduõli järele. Seetõttu on oluline tagada, et palmiõli ja selle derivaatide, millel on kõrge risk kaudseks maakasutuse muutuse põhjustamiseks, ei saaks ELis kasutada sertifitseeritud jätkusuutliku biokütuse jaoks. Oluline on, et USAst pärit subsideeritud biokütused, näiteks B99, ei survestaks Euroopa turgu. Euroopa põllukultuuridest saadud biokütuseid, mis aitavad kaasa võitlusele kliimamuutuste vastu ja vähendavad ELi sõltuvust valgurikastest kõrvaltoodetest, peab juhtima stabiilne poliitika. Copa-Cogeca õlikultuuride töögrupi juhi Pedro Gallardo sõnul on hädavajalik vaadata üle taimekaitsevahendite heakskiitmine EL-s, kui tahame vältida õliseemnete ja valgurikaste kultuuride tootjate loobumist põllukultuurist, mis on nende külvikordade põhielement, mis toob kasu loomakasvatavatele ja aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele, põhjusel, et selle kasvatamine lihtsalt tulus. Copa-Cogeca toetab seisukohta, et põllumajandustootjad peavad saama kasutada taimekaitsevahendeid ja tõhusaid väetisi ökoaladel, jvastasel korral on keeruline saavutada, ELi ambitsioone taimse valgu tootmise suurendamisel.

EL-27 PÕLLUMAJANDUSTOODETE KAUBANDUS KASVAS 2%

Hoolimata koroonaviirusest ja Brexitist kasvas ELi teravilja ja sealiha eksport

Sealiha ja nisu jätkuvalt tugev eksport aitas 2020. aasta esimesel viiel kuul leevendada Covid-19 ja Brexiti poolt tekitatud kaubandusprobleeme. Nende raskuste tagajärjel vähenes EL-27 ekspordi väärtus 7,5% ja impordi väärtus oli 4,5% eelmise kuu tasemest madalam. Ajavahemikus jaanuarist maini 2020 kasvas EL-27 põllumajandustoodete ekspordi koguväärtus 2% võrreldes 2019. aasta sama perioodiga, ulatudes 75,8 miljardi euroni, samas kui impordi väärtus kasvas 52,7 miljardi euroni (kasv ligi 1%). ELil oli sel perioodil põllumajanduse ja toidukaubanduse ülejääk 23,1 miljardit eurot, kasvades 5% võrreldes 2019. aasta vastavate kuudega. Need on peamised järeldused, mis sisalduvad septembris avaldatud Euroopa Komisjoni 2020. aasta kaubandusaruandes jaanuarist maini.

ELi ekspordi kasvu taga oli erakordselt suur sealiha müük Hiinasse ning teraviljatoodete väljavedu Lähis-Idasse ja Põhja-Aafrika (MENA) piirkonda. ELi ekspordi väärtus Hiinasse tõusis sel perioodil 1,93 miljardi euro võrra. Lisaks sealihale olid Hiinas nõutud ELi nisu, subproduktid ja imikutoit. Tugev nõudlus ELi odra ja nisu järele suurendas eksporti MENA piirkonda, eriti Saudi Araabiasse, kus ekspordi väärtus kasvas 464 miljoni euro võrra, samuti Marokosse (+ 326 miljonit eurot) ja Alžeeriasse (+ 313 miljonit eurot).

TOIDUAINETE KAUBANDUS ÜHENDKUNINGRIIGI JA USA-GA VÄHENES

ELi põllumajandustoodete ja toiduainete ekspordi koguväärtus Suurbritanniasse langes 899 miljoni euro võrra, kusjuures peamised nendel kuudel mõjutatud tootekategooriad olid vein, kanged alkohoolsed joogid, sigarid ja sigaretid, puu- ja köögiviljatooted, juust ning šokolaad ja maiustused. Samal ajal vähenes import Ühendkuningriigist 807 miljoni euro võrra; kõige enam vähenes kangete alkohoolsete jookide, likööride, šokolaadi ja maiustuste, pasta ja kondiitritoodete import.

Samuti täheldati ELi USA-st pärit impordi väärtuse langust (416 milj. euro suurune vähenemine, mis tuleneb suuresti USA sojaubade tarbimise vähenemisest ELis), samas kui ELi ekspordiväärtused langesid märkimisväärselt 405 miljoni eurot, kuna USA vähendas alkoholi ja likööride, veini, puuviljamahlade, sealiha ja troopiliste puuviljade sissevedu. ELi ekspordi langus Hongkongi (- 203 miljonit eurot), Singapuri (-202 milj. eurot) ja Liibanoni (-143 miljonit eurot) suurenes veelgi, samal ajal kui import vähenes Indiast (240 miljonit eurot) ja Ukrainast (vähenes 217 miljoni euro võrra).

HIINAS SUUR NÕUDLUS ELI SEALIHA JA TERAVILJA JÄRELE

Tootekategooriate lõikes tõi nõudluse kasv Hiinas ELi ekspordi märkimisväärsesse kasvu: nisu 1,49 miljardi euro võrra ja sealiha 1,4 miljardi euro võrra. Samal ajal, kui söödateravilja ekspordi väärtus kasvas (kokku 465 miljonit eurot), langes ELi veiniekspordi väärtus 914 miljoni euro võrra. Vähenes ka kangete alkohoolsete jookide ning ka toornahkade ekspordiväärtus, vastavalt 835 miljonit ja 440 miljonit eurot.

IMPORDI VÄÄRTUS KASVAS

2020. aasta jaanuarist maini tõusis mitmete toodete impordiväärtus: ELi imporditud värske ja kuivatatud troopiliste puuviljade väärtus kasvas 531 milj. eurot, rapsi- ja päevalilleseemnete väärtus 423 milj. eurot ning palmi- ja palmituumaõli 461 miljonit eurot. Märkimisväärselt vähenes söödateravilja impordiväärtus (langus 607 miljonit eurot), samas vähenes ka õlikookide (langus 341 milj. eurot) ja toortubaka väärtus (langus 275 milj. eurot).

Oluliselt kasvas palmiõli import Indoneesiast ja Malaisiast ning suurenes rapsiseemne ja sojaubade import Kanadast. Kokku kasvas import Indoneesiast ja Malaisiast vastavalt 561 miljonit ja 300 miljonit eurot. Kanada puhul oli kasv 496 miljonit eurot. Türgi impordi väärtus kasvas veelgi (292 miljoni euro suurune kasv, mille põhjustas nõudlus päiklite ja tsitrusviljade, samuti puu- ja köögiviljasaaduste järele) ja Elevandiluurannikult (kasv 239 milj. euro võrra, põhjuseks kakao-oad). Loe lähemalt [SIIT](#).

ELi ekspordi väärtus Hiinasse kasvas 2020. a. viie kuuga 1,93 miljardit eurot.

MILLINE ON LOOMADE HEAOLU TULEVIKUS?

AnimalhealthEurope konverentsil räägiti tulevikusuundadest ja võimalustest

Loomade heaolu on lähikuudel ELi põllumajanduspoliitika keskmes - see on nii „Talust toidulauale“ strateegia Saksamaa eesistumise prioriteetide põhiteema. „Talust toidulauale“ strateegia näeb ette 2030. aastaks põllumajandusloomadele mõeldud antimikroobsete ainete müügi vähendamist 50% võrra. Saksamaa põllumajandusminister Julia Klöckneri sõnul on loomade heaolu muutumas tarbijate jaoks üha olulisemaks ning välja töötamisel on loomade heaolu standardiseeritud märgis, mis hakkab kehtima kogu EL-is. Selles kontekstis korraldas Euroopa loomatervise organisatsioon AnimalHealthEurope septembris veebikonverentsi, kus arutati loomade heaolu tuleviku ja võimaluste üle.

TULEVIK ON TERVIKLIKUS LÄHENEMISES

ELi tervisekaitsevolinik Stella Kyriakides ütles, et COVID-19 pandeemia on rõhutanud lähenemisviisi „Üksainus tervis“ olulisust - loomade, inimeste ja keskkonna tervis on üksteisest sõltuvad. Üks kriisi õppetundidest on see, et loomatervishoiu seiresüsteemidel on haiguspuhangute ennetamisel, avastamisel ja ohjeldamisel oluline roll. Seda tuleks üha enam integreerida inimeste tervise jälgimissüsteemidega.

Saksamaa eurosaadik ja Europarlamendi põllumajanduskomitee juht Norbert Lins sõnas, et „Talust toidulauale“ peaks edendama loomakasvatuse kõige jätkusuutlikumaid ja süsinikusäästlikumaid meetodeid. See ei tähenda, et toetataks midagi või kedagi, kes soovib loomakasvatuse, lihatootmise või -tarbimise Euroopas lõpetada.

Julie Vermooten AnimalhealthEurope'st rääkis, et loomakasvatuse tulevik on tervikliku (holistilise) lähenemisviisi järgimine. Ükski põllumajandussüsteem ei suuda praegu täita kõiki kestlikkuse kolme samba (majandus, ühiskond ja keskkond) eesmärgi. Usume, et veterinaaride regulaarsed

visiidid, loomade tervisekorralduse kvaliteet ja võimalusel ennetav vaktsineerimine võivad meid viia eesmärgini. See lähenemisviis koos tõhusate bio-ohutusmeetmetega, sobiva pidamise ja söötmisega, uute tehnikate väljaõppega ja muude meetmetega võib loomakasvatuses anda tervikliku lähenemisviisi.

ANDMEKASUTUS JA TEHNOLOOGIA ON VÕTMETÄHTSUSEGA

Loomakasvatuse kestlikkuse konsultant Jude Capper kõneles, et andmed on ülitähtis tegur muutuste edendamisel säästvama keskkonna suunas. „Põllumajandustootjad peavad teadma ja mõistma, kuidas loomade tervis mõjutab nende talu keskkonnajalajälge ja majanduslikku olukorda. Kuid nad ei saa muudatusi teha, kui neil pole andmeid ja teavet, mis seda toetaksid. Loomakasvatusektor peab loomade tervise parandamiseks kasutama uusimat tehnoloogiat nii haiguste ennetamiseks kui ka keskkonna- ja söötmisalase juhtimise optimeerimiseks. Seda tuleb teha kogu tarneahelas, nii et muudatuste tegemisele on kaasatud tootjad, loomaaarstid, loomatervishoiutööstus, töötlejad ning ka jaemüüjad.

KESTLIKKUS ON MITMEKESISISUS

Hollandi Wageningeni ülikooli loomateaduste direktor Martin Scholteni sõnul on kestlik loomakasvatus ja terved loomad ühe mündi kaks külge. Ei ole jätkusuutlikku karja, kui loomade tervisest ei hoolita ja vastupidi. Kestlikkus on seotud mitmekesisusega. „Vajame mitmekesist toidusektorit ja mitmekesist loomakasvatusektorit, seega on tuleviku loomakasvatusektor tõenäoliselt väga erinev praegusest loomakasvatusektorist,“ rääkis Scholten. Kariloomad peaksid tulevikus muutuma vastupidavamaks, kuid selleks on vaja ennetavat lähenemist loomatervisele. Küsimus pole selles, kas peame tootma rohkem; küsimus pole tõhususes, vaid pigem piisavuses. Kas suudame toota vajalikku Euroopas kestlikul viisil?

Loe konverentsist lähemalt SIIT.

Juurdepääs andmetele ja tootjate digioskused on võtmetähtsusega loomade heaolu ja kestliku toidutootmise saavutamiseks.

TOIDU PÄRITOLUMÄRGISTUS PEAB OLEMA PÕHJENDATUD

Euroopa Kohus tegi otsuse piimatoodete päritolumärgistuse kohta Prantsusmaal

Riiklikud meetmed, mis nõuavad toiduainete päritolu ja lähtekoha kohustuslikku märgistamist, on ELi seaduste kohaselt lubatud, kuid need peavad olema põhjendatud, leidis Euroopa Kohus. Neid riiklikke meetmeid tuleb siiski põhjendada ühel või mitmel põhjusel, sealhulgas rahvatervise kaitse ja toidupettuste ennetamine.

PEAB OLEMA SEOS TOIDU OMADUSTE JA PÄRITOLU VAHEL

Kohustusliku päritolumärgise kinnitamine liikmesriigis on võimalik ainult siis, kui on olemas tõestatud seos asjaomase toidu teatud omaduste ja selle päritolu vahel. ELi kohtunike sõnul on liikmesriikidel kohustus tõendada, et enamus tarbijaid peab selle teabe edastamist oluliseks.

Prantsusmaa Riiginõukogu palus Euroopa Kohtul teha otsus äriühingu Groupe Lactalis esitatud juhtumi kohta, mis taotles valitsuse dekreediga tühistamist, milles nõuti Prantsuse, Euroopa või Euroopa-välise päritolu märgistamist piimale ja koostisosana kasutatud piimale pakendatud toitudes. Euroopa Kohtul paluti tõlgendada määrust, mis käsitleb toidu-alase teabe esitamist tarbijatele, eelkõige juhul, kui see annab liikmesriikidele volituse võtta vastu siseriiklikud kohustuslikud meetmed koostisosana kasutatava piima päritolu või lähtekoha kohta.

Riiklik päritolumärgistus on võimalik, kuid põhjendatult, näiteks rahvatervise kaitse ja toidupettuse ennetamine.

Prantsuse tarbijarühmad nõudsid määruse vastuvõtmist pärast 2013. aasta hobuseliha skandaali, kus leiti, et mitmes Euroopa riigis pakendatud toit on valmistatud hoopis hobuselihas, mitte veise- või sealihas, nagu pakendil märgitud. Toidutootjad on määruse tagasi lükanud, väites, et märgistamine on kulukas ja tarbijatele segadust tekitav.

Mitmed EL-i riigid on hiljuti kehtestanud riiklikud meetmed teatavate toiduainete, näiteks piima või mõne toiduaine peamise koostisosa päritolu märkimiseks pakendile. Näiteks on Itaalia juba kehtestanud kohustuse tomatikastmes kasutatavate tomatite ja pastas kasutatud kõva nisu päritolu märkimiseks. Euroopa Komisjon on aga pahaks pannud kõiki riiklikke katseid seda küsimust reguleerida, öeldes, et see võib killustada ELi ühisturgu.

KOMISJON KAVANDAB MÕJU-HINNANGUT

Septembris ütles põllumajandusvolinik Janusz Wojciechowski ELi põllumajandusministritele, et riiklike meetmete vastu võtmine ei ole sobiv viis reageerida tarbijate suurenunud nõudmisele saada teada ostetava toidu päritolu. Eeldatakse, et volinik esitab oma ettepaneku ühtlustatud toiduainete märgistamise süsteemi kohta strateegia „Talust toidulauale“ raames.

Rühm ELi riike on kutsunud komisjoni üles lisama oma ettepanekusse toiduainete kohustusliku päritolu märgistamise ELi tasan-dil. Komisjon alustab sel sügisel kohustusliku päritolumärgistuse laiendamise võimaliku mõju hindamist toidukäitlejatele, põllumajandustootjatele ja tarbijatele.

LIHATOODETE NIMETUSED VÄÄRIVAD KAITSET

Europarlament hääletab taimsete toodete lihatoodete nimetustega lubamise üle

Europarlamendis on käimas tuline debatt lihatoodete nimetuste üle, kusjuures taimepõhine imitatsioonitööstus nõuab tungival, et taimsetel toodetel lubataks kasutada nimetusi nagu praad, burger, vorst. Eurosaadikud peaksid hääletama ühise turukorralduse määrust käsitleva muudatustepepaneku üle, sh lihatoodete nimetuste muudatustepepaneku üle. Hääletuse toimumise aeg on endiselt eba-kindel, kuid praeguse info kohaselt peaks hääletus toimuma 19.-23. oktoobril.

Taimsed lihatoodete jälgendused ja nende nimetamine lihatoodete nimetusega tekitab põhimõttelisi küsimusi tarbijate teavitamise, meie kultuuripärandi ja kaasaegse turunduse mõju kohta, Euroopa loomakasvatajate esindusorganisatsioonid tunnustavad osade Euroopa tarbijate soovi selliste toodete turuletuleku suurendamiseks. Ootame siiski ausat ja järjepidevat turundust, mis austab nii tarbijaid kui ka põllumeeste ja lihatööstuste põlvkondade pikkest tööd kogu Euroopas!

Viimastel aastatel on vegantoodete turul osalenud üha enam rahvusvahelisi korporatsioone, kes survevad taimepõhiste piima- ja lihamitatsioonide puhul selliste nimetuste nagu praad, burger, vorst jne kasutamist. Sellisel viisil taimsete toodete turundamine võib ELi tarbijaid selgelt eksitada, kes arvavad, et imitatsioonitooted asendavad originaale üks-ühele. Asendamine on võimas turunduskontseptsioon, mis võib tarbijaid rahustada, et nad lihtsalt asendavad ühe toote teisega. Nõustudes, et taimsed tooted võivad olla hea valgusallikas, ei saa need siiski tagada samaväärset toitainete tarbimist kui loomsed saadused, mida nad proovivad jäljendada. Lisaks ei saa me aktsepteerida nende ülimalt töödeldud toodete esitlemist tervislikumana, kuna neis on sageli palju lisaineid, soola, suhkrut ja rasva. Selles suunas liikudes põhjustavad liha- ja piimatoodete imitatsioonide tootjad turundushälbeid, mis väärtustavad vormi rohkem, kui sisu.

Taimsed tooted võivad olla hea valgusallikas, kuid ei sisalda samaväärselt toitaineid, kui loomne originaaltoode.

COPA-COGECA SOOVIB SELGUST TARBIJATELE

Lihatoodete nimetused on sügavalt juurdunud meie kultuuripärandisse. Peekon, sink, carpaccio, praad, filee, karbonaad ja salaami on kõik traditsioonilised nimed, mille on aja jooksul kujundanud põllumeeste ja lihatööstuste raske töö, millel on piirkondade vahel üsna suured erinevused, muutes need ainulaadseks. Keegi ei pea täna selgitama, mis need tooted on või mida nende ostmisel oodata. Seetõttu pole need põhimõtted siiani kunagi kaitset vajanud. Kui kaitseme oma kohalikku ja piirkondlikku pärandit kaitstud geograafiliste tähistega ja kaitstud päritolunimetustega, peaksime olema järjepidevad ja kaitsma ka tavalisemate kaupade nimetusi, mis on samuti meie pärandi tulemus. Imitatsioonitööstus on ära kasutanud seaduste lõnga Euroopas, et need võimsad tuntud nimetused enda kasuks üle võtta.

Taimepõhiste toodete sektor väidab end olevat loov ja uuenduslik, kuid see peaks olema ka õiglane. Neil on, eriti praeguses olukorras, võimalus luua uusi tooteid, võita tarbijate usaldus ja saavutada rahalist edu. Kui toode on senituntust erinev, peaks sellel olema oma nimi või nimetus. Tööstus, kes soovib saada peavooluks, ei pea oma hiilgust üles ehitama sel viisil, et suunab oma turunduse võitlusele olemasolevatele toodete vastu.

Euroopa loomakasvatussektori jaoks pole see võitlus, vaid üleskutse tunnustada ja austada miljonite Euroopa põllumajandustootjate ja loomakasvatajate tööd. Nad hoiavad meie maapiirkondi elus, pakkudes samas oma kodanikele kvaliteetseid piima- ja lihatooteid, mida kõik Euroopa põlvkonnad ja tasakaalustatud toitumine pakuvad kõigile põlvkondadele. Piimatoodete nimetusi kaitsev õigusraamistik on toonud kindluse tarbijasuhetes. Sellepärast ei taha me mitte ainult, et see õigusraamistik oleks tagatud, vaid et laiendataks sama kaitsetaset ka kõigile teistele loomakasvatussaadustele. Me ei saa teha kompromisse tarbijate õiguses saada usaldusväärset teavet ostetavate toodete omaduste ja toitumisalaste aspektide kohta.

GREENPEACE ON ASUNUD VÕITLUSSE LIHATOODETE VASTU

Mõni nädal tagasi alustas Greenpeace Euroopas tõsist kampaaniat liha ja loomakasvatuse vastu, mis on suunatud Euroopa otsustajatele ja ka laiemale avalikkusele. Esmalt ründasid nad Euroopa Komisjoni peahoonet, kinnitades maja seinale bänneri, mis taunib Euroopa Komisjoni tegevust met-sade raadamise takistamisel ning selle seost Euroopa lihatootmise ja -tarbimisega. Seda tegevust kajastas meedia, kuid selle mõistsid hukka paljud ametnikud. Euroopa Komisjonile see üldsegi ei meeldinud, kuid Greenpeace on kindlasti nende tähelepanu pälvinud.

Teise tegevusena avaldas Greenpeace aruande „Põllumajandus läbikukkumiseks“ („Farming for failure“), milles nad on võltsinud uuringu loomakasvatuse sektori heitkoguste kohta ja väidavad, et ELi loomakasvatus põhjustab suuremaid heiteid, kui sõidua autod ja veoautod või isegi teised sektorid ja riigid. Väide, millel pole mingit mõtet, kuid mis kindlasti toimib suurepärase reklaamitrikina ja mis on neile tööpoolest palju tähelepanu tõmmanud, kuna selle on üles korjanud paljud uudistekanalid. Erinevad eksperdid on need väited Twitteris vaidlustanud ja Greenpeace'i vastuses (peale selle, et see on ülimalt üleolev) tunnistatakse isegi, et käesoleva aruande eesmärk ei olegi eri sektorite elutsükli võrdlemine, vaid see on loomakasvatuse heitkoguste analüüs ja illustreerib seda mitmel viisil - näiteks Slovakkia, Poola, Tšehhi Vabariigi ja Ungari heitkogused kombineerides!

Loe skandaalset aruannet [SIIT](#).

Vasakul René Magritte'i maal "See ei ole piip", paremal Copa-Cogeca kampaania logo

COPA-COGECA KORRALDAB ULATUSLIKU KOMMUNIKATSIOONIKAMPAANIA

Copa ja Cogeca on koos loomakasvatuse sektori partneritega ette valmistanud kiire mobilisatsiooni- ja kommunikatsioonikampaania, et suunata hääletust Euroopa Parlamendis. Täpsemalt soovime valgustada, kui tähtis on sektorile lihatoodete nimetuste kaitse, vältides ebaõiglast ja eksitavat turustamist, seejuures minemata vastuollu taimsete toodete sektoriga.

Kampaania kannab nime „ceci n'est pas un steak“ („See ei ole steik“ pr k) ja selles kasutatakse inspiratsioonina tuntud Belgia sürrealisti René Magritte'i maale „Piltide reetmine“, et näidata, et lihtsalt sellepärast, et miski näeb välja sama või on sarnase kujuga, ei tähenda, et see on sama asi. Kampaania on oma visuaalne identiteet ja seda levitatakse igat tüüpi suhtluskanalites (sotsiaalmeedia, ajakirjandus, füüsiline / veebireklaam, video, üritus). Samuti soovib Cpa-Cogeca teha ettepaneku avatud kampaania kohta, mida kõik liikmed saavad riiklikul tasandil toetada ja kohandada. Seetõttu jagatakse kõigi oma liikmetega kõiki oma kampaania algupäraseid visuaale ja ka erinevaid jutupunkte (nt manifest). Küsi kampaania kohta lisainfot est.chamber@skynet.be.

TŠEHHS KEELATAKSE PUURIKANAD

Keeld jõustub 2027. aastal

Pärast aastapikkust arutelu otsustas Tšehhi Vabariigi parlament septembris keelata puurikanade kasvatamine alates 2027. aastast. Keelamise poolt hääletasid kõik parlamendigrupid, välja arvatud valitsuspartei ANO. Tšehhi põllumajandusminister Miroslav Tomani väitel survestab keeld Tšehhi Vabariiki kanamune importima ning likvideerib kohalikud tootjad. Juhul, kui puurikanade kasvatamine keelata, tuleks seda teha korraga terves Euroopa Liidus ning tema sõnul teeb Tšehhi valitsus ettepaneku kehtestada selline ühtne keeld alates 2030. aastast. Tšehhi Põllumajandustootjate Liidu esimehe Martin Pycha sõnul tuleb keelu tõttu farmide sulgemise korral tühja läinud investeeringud põllumeestele kompenseerida. Parlamendisaadikud märkisid ka, et peale keelu jõustumist tuleb jälgida, et kauplused ei müüks odavamalt mune, mis on pärit riikidest, kus linnukasvatusele selliseid piiranguid ei kehti.

Tšehhi naabermaades Austrias ja Saksamaal kehtib kanade puuris pidamise keeld vastavalt 2020. ja 2025. aastast. Supermarketid ja toiduainetööstuse rahvusvahelised kontsernid, nt Nestlé, on teatanud puurikanade munade kasutamise lõpetamisest samuti 2025. aastast.

Ühtlasi kiitis Tšehhi parlament heaks kompensatsiooni tegevuse lõpetanud karusloomafarmide omanikele. Kompensatsiooni suuruseks on 3000 CZK naaritsa ja 3900 CZK hõberebase eest.

BELGIAS ON TOIDUKAUBAD PANDEEMIA TÕTTU LIGI 10% KALLIMAD

Kogu sektor suletakse 2021. aasta märtsiks.

Belgia tarbijad maksavad pandeemia tõttu 2019. aastaga võrreldes põhitoidukaupade, näiteks liha, puu- ja köögivilja eest kuni 10% rohkem, teatas Belgia valitsus augusti lõpus. Valitsuse statistikabüroo Belstati andmetel on puuviljade hind tõusnud 10%, puuviljamahlade hind 9% ja köögiviljade hind 5%. Samasugust kasvu täheldati ka hommikusöögihelveste puhul (+ 8,6%), jäätise (+ 7,6%), kala (+ 5,5%) ja liha (+3,3%) puhul.

Toiduainete hinnad on eelmise aastaga võrreldes tõusnud keskmiselt 3,2%. Selliste toodete nagu leib, tubakas, kompvekid, piimatooted ja alkohol kallinesid hinnad kokku 2,4%. Samal ajal langesid lennupiletite hinnad (-14,4%), maagaasi (-15,8%), elektri (-6%) ja bensiini (-5,8%) hinnad.

Hinnatõus on peamiselt tingitud teatud toodete vähenenud pakkumisest, mis on tingitud kehvade ilmastikutingimuste põhjustatud madalamast saagist, väidetakse aruandes. Belgia põllumehed ütlevad aga, et Belgia saak pole nii halb ja 10-protsendine hinnatõus ei kehti kohalike puu- ja köögiviljade puhul, teatas ajaleht "het Nieuwsblad". Just eksootilisemate puuviljade tõttu on keskmine hinnatase tõusnud. Paljud imporditud puuviljad pärinevad Hispaaniast, näiteks apelsinid, sidrunid ja laimid. Covid-19 kriis on Hispaaniat rängalt tabanud, mis on puuviljakorjamist raskendanud. Näiteks töötajate puudumine põhjustab hindade tõusu kuni 40%. Toodete puhul, mis pärinevad väljastpoolt Euroopa Liitu, näiteks liisid, on importimist raskendanud vähenenud reisilendude arv - neid tooteid veetakse tavaliselt just reisilendudel. Töödeldud toodete hind on tõusnud suuresti tänu tarbijate muutunud ostukäitumisele. Pandemia ja sellele järgnenud ohutusmeetmed on sundinud inimesi ostma vaid vajalikku ja lahkuma poest võimalikult kiiresti. Supermarketid reageerivad sellele trendile ning langetavad vähem hindu.

KOROONAVIIRUS LÕPETAB HOLLANDI NAARITSAKASVATUSE

Kogu sektor suletakse 2021. aasta märtsiks.

Hollandis tuvastati juulis 27 naaritsafarmi, kus loomad olid nakatunud COVID-19 viirusega. Surmav viirus leiti esmalt Põhja-Brabandi neljas naaritsafarmis aprilli lõpus ja mai alguses. Valitsuse tehtud uuringud näitasid, et naaritsad võivad olla viiruse edasi kandnud farmide töötajatele ja loomadel võib haigus esineda ilma sümptomite ilmnemiseta. Hollandi valitsus kaalus suvel karusnahatööstuse sulgemist ning kehtestas keelu, mis esialgse plaani kohaselt pidi jõustuma 1. jaanuaril 2024. Ametivõimud jätkasid naaritsate hukkamist nakatunud farmides ja töötasid välja kava, mille alusel farmid saaksid tegevuse varem lõpetada. Hollandi põllumajandusminister Carola Schouteni ja tervisekaitseminister Hugo de Jonge kehtestasid kontrollimeetmed, sealhulgas kohustusliku läbivaatuse ja isiklike kaitsevahendite kasutamise farmi töötajatele ning külastuste keelu. Paika pandi ka haigete loomade tapmisprogramm; juuli keskpaigaks oli tapetud üle miljoni naaritsa. 28. augustil otsustas Hollandi valitsus sektori sulgeda märtsiks 2021, enne uue paaritushooaja algust. Holland on olnud Hiina, Taani ja Poola järel suuruselt neljas naaritsakasvataja maailmas. Praeguseks oli naarits ainuke karusloom, keda Hollandis veel seaduslikult kasvatada tohtis.

Naaritsad võivad kanda viirust edasi farmi töötajatele ja loomadel võib haigus esineda ilma sümptomiteta.

EPA2020

14.-15.10.2020

TARTU • EESTI RAHVA MUUSEUM

Eesti põllumajanduse aastanäitus 2020

Põllumeeste oma suursündmus!

- Ettevõtjatele suunatud messil on esindatud üle **80 ettevõtte** ja **organisatsiooni**
- Programmis ligi **40 seminari** ja **4 konverentsi** põllumajandus- ja toidutootjatele olulistel teemadel

Lisainfo:

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda
tel: 600 9334
e-post: epa@epkk.ee
epamess.ee

Tule messile
TERVENA!

Lehe väljaandmist toetab:

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Põllumajanduskoda

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Pärnu mnt. 141
Tallinn 11314
Telefon: 6009 349
E-post: info@epkk.ee
www.epkk.ee